Nr. 66. Kraków, Piątek 2 listopada 1923. Rok I.

KURJER WIECZORNY

wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310 Konto czekowe P. K. O. Nr 152670

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 220 tys. Mk, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 250 tys. Mkp.
Cena numeru 10.000 M.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 4.000 Mkp. Nadesłane 8.000 Mkp. Po kronice 10.000 Mk. Na pierwszej stronie 12.000 Mk.
Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej.

Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310 Konto czekowe P. K. O. Nr 152670

Prawicowcy bawarscy chcą przyspieszyć zbrojną akcję

Wiedeń, 2 listopada. „Arbeiter Zeitung" donosi z Berlina, że w Koburgu i nad granicą turyngską koncentruje się coraz więcej oddziałów prawicowych Hittlera. Powołania pod broń członków tych oddziałów odbywają się przy pomocy żandarmów bawarskich. Wszystko wskazuje nato, że prawicowcy chcą przyspieszyć zbrojną akcję.

Mussolini o polityce faszystowskiej

Parlamentaryzm odegrał już swoją rolę

Rzym, 2 listopada. Mussolini przyjął wczoraj kilkunastu dziennikarzy, którzy mu towarzyszyli w jego ostatniej podróży. Z rozmowy wykluczono sprawy polityki zagranicznej. Na odnośne pytania dziennikarzy Mussolini powiedział. Polityka faszyzmu nie jest reakcyjną, dowodem tego jest to, że rząd faszystowski utrzymał i uprawomocnił 8-godzinny dzień pracy. Nadał on również prawomocność umowom zbiorowym. Syndykaty faszystowskie nie wykluczają strajków w obronie żądań robotniczych, uważają je jednak jako wyjątkowy i ostatni środek podczas gdy syndykaty socjalistyczne traktowały strajki jako system. Syndykaty faszystowskie opierają się na idei współpracy społecznej, dążącej bez wstrząśnień i niepokojów do opanowania egoizmu zarówno przemysłowców jak i robotników. W razie nieporozumień interwenjuje naczelna rada partji. W ostatecznych wypadkach jako ostatnia instancja występuje rząd. Przy usuwniu kolejarzy rząd musiał być surowy, jednakże usunięto przeważnie tych, którzy mieli już inne stałe zarobki, jako drobni właściciele rolni, albo kupcy. Zbiorowe umowy rolne są obecnie karzystniejsze dla robotników, aniżeli to było dawniej. Tem się też tłumaczy utrwalenie wpływu faszyzmu w rolnym okręgu Bolonji, gdzie niema już dzisiaj ani jednego bezrobotnego. Parlamentaryzm jest formą, która była niezbędną w ubiegłym wieku, spełnił on swoją rolę i dzisiaj nie jest już wystarczający, nie obejmuje bowiem całokształtu życiowych zagadnień. Dziennikarstwo współczesne w znacznym stopniu wyprzedziło parlamentaryzm częścicj i fachowiej wypowiadając opinję o polityce bieżącej. W sprawie propagowania faszyzmu w innych krajach nie mogę być arbitrem, ponieważ różne są sytuacje, braki i potrzeby i temperamenty narodów. Dla Włoch faszyzm był niezbędny, pewne cechy faszyzmu, jak odwaga, poświęcenie się dla idei państwowej, sprawiedliwość i miłość ojczyzny sa dewizami, które można i powinno się propagować wszędzie. gdyż sa to czasy prawdziwego patriotyzmu. Czy metody polityki faszystowskiej można stosować w innych krajach nie mogę sądzić. Na tem zakończyła się rozmowa, trwająca około godziny.

Powrót sabotażystów niemieckich do Zagłębia Ruhry

Düsseldorf, 2 listojada. Władze okupacyjne ułaskawiły kilku dyrektorów kopalń w obszarze Ruhry skazanych w swoim czasie na karę ciężkiego więzienia za odmawianie posłuszeństwa władzom okupacyjnym. Władze francuskie pozwoliły ułaskawionym na powrót do Ruhry.

Obniżenie opłat za wizy czechosłowackie

Kraków, 2 listopada.

Jak nam z Konsulatu Republiki Czechosłowackiej donoszą, zostały z rozporządzenia czechosołwackiego ministerstwa spraw zagranicznych zniżone opłaty za wize wyjazdowe i przejazdowe do Czechosłowacji.

Odtąd obowiązują następujące opłaty wizowe:

Jednorazowe wizum wjazdowe do Czechosłowacji i z powrotem **70 czeskich koron.**

Wizum na wielokrotny wyjazd tam i z powrotem na przeciąg 3 miesięcy 140 koron czeskich.

Wizum przejazdowe przez Czechosłowację w jednym kierunku 7 koron czeskich.

Wizum przejazdowe przez Czechosłowację tam i z powrotem 14 koron czeskich.

Obniżenie opłat za wiza czechosłowackie należy powitać z wielkiem uznaniem, jako rozumną i godną naśladownictwa inicjatywę. Po dokonanem ostatnio zupełnem zniesieniu przymusu wizowego w ruchu pasażerskim pomiędzy Francją a Czechosłowacją, rząd czechosłowacki wprowadza obecnie ułatwienia w ruchu pasażerskim z najbliższymi swymi sąsiadami, składając tem samem dowód pełnego zrozumienia gospodarczych interesów swego państwa. Wobec takiego racjonalnego stanowiska Czechosłowacji, zmierzającego do jaknajdalejidących ułatwień paszportowych, tembardziej należy ubolewać nad tem, że nasze M. S. Z. czyni ze swej strony wszystko, aby doprowadzić utrudnienia paszportowe do absurdu i uniemożliwić wogóle wyjazd za granicę

Obniżenie opłat wizowych czechosłowackich zostanie niewątpliwie przyjęte zwłaszcza w sferach gospodarczych z dużem zadowoleniem.

Podpisanie przymierza estońsko-łotewskiego

Revel, 2 listopada. Esteńsko-łotewska konferencja zakończyła się podpisaniem ostatecznego układu granicznego oraz preliminarjum układu o związku celnym, układu obronnego i układu o sojuszu. Wzajemne rozrachunki z okresu wojny zostały umorzone. W uznaniu pomocy wojskowej ze strony Estonji Łotwa zaofiarowała 30 miljonów marek estońskich na rzecz funduszu dla inwalidów estońskich.

Republika turecka

Konstantynopol, 2 listopada. Adnan bej zawiadomił urzędowo wysokich komisarzy państw sprzymierzonych oraz kierowników misyj dyplomatycznych o proklamowaniu republiki tureckiej.

Kronprinc w Niemczech

Medjolan, 2 listopada. „Corriere della Sera" dowiaduje się z najlepiej poinformowanego zródła, że niemiecka Rada Ministrów udzieliła w poniedziałek, wbrew głosom socjalistów, pozwolenia byłemu niemieckiemu następcy tronu, Fryderykowi Wilhelmowi na pobyt na Śląsku niemieckim w miejscowości Oels, dokąd kronprinz zamierza udać się w celu odwiedzenia rzekomego rodziny swojej. Podobno kronprinz jest już w Niemczech. Celem uniknięcia manifestacyj, utrzymywaną jest przez władze podróż kronprinza — do Niemiec w tajemnicy. Po przybyciu dopiero kronprinza do Oels zostanie ona oficjalnie stwierdzoną i podaną do wiadomości publicznej.

Marka polska w Zurychu: 0'0003
Dolar w Krakowie 1.700.000

Dookoła strajku

Kraków, 2 listopada.

Akcja strajkowa, która zwolna zdawała się już zbliżać do likwidacji, weszła obecnie ponownie w fazę niebezpiecznego zaostrzenia, wywołanego ogłoszeniem

SĄDÓW DORAŹNYCH

nad strajkującymi kolejarzami. W dniu wczorajszym późnym wieczorem rozwieszono na mieście plakaty, zaopatrzone podpisem gen. dywizji **Cikla** komendanta okręgu korpusu Nr. V, wzywające do natychmiastowego stawienia się przed perlustracyjne komisje wojskowe etatowych pracowników kolejowych, roczników od 1883 do 1901, celem natychmiastowego wcielenia ich do szeregów. Równocześnie rozplakatowano „Rozkaz" Dowództwa okręgu korpusu Nr. V, wprowadzający z polecenia pana ministra Spraw Wojskowych sądy doraźne nad osobami podlegającemi karnemu sądownictwu wojskowemu. W ten sposób nad zmilitaryzowanymi pracownikami kolejowymi, którzy pomimo powołania nie stawili się do służby wojskowej, zawisła groza **kary śmierci** przez rozstrzelanie.

Oba powyżej wymienione rozporządzenia rozplakatowali wczoraj na murach naszego miasta roznosiciele ogłoszeń w towarzystwie żołnierza i posterunkowego policji państwowej, co czyniło niesłychanie smutne i przygnębiające wrażenie.

Zrozumiałem stało się przeto rozgoryczenie bezpośrednio zainteresowanych pracowników kolejowych, którzy też w dniu dzisiejszym o godz. 10 przed południem odbyli

BARDZO LICZNE ZGROMADZENIE,

na którem w sposób poważny i zdecydowany omawiali obecną swoją sytuację. Ulice około Domu Robotniczego, zwłaszcza Dunajewskiego, spokojne przez parę dni ostatnich, zaroiły się znowu od oddziałów i patroli policyjnych, pilnujących porządku.

Około godz. 10 i pół przybyli na zgromadzenie pracownicy poczty.

GODZ. 12 W POŁUDNIE.

Zgromadzeni na wiecu pocztowcy i kolejarze udali się pochodem ulicami Dunajewskiego, Podwalem, Straszewskiego i Wolską do gmachu Sokoła, celem odbycia dalszych narad.

Ruch pociągów na dworcu krakowskim

Dyrekcja oKlei państwowych w Krakowie komunikuje w sprawie uruchomienia pociągów w dniu 1 listopada: Kraków—Trzebinia posp. 6, osob. 14, towar. 6. Trzebinia—Oświęcim posp. 2, osob. 4, towar. 4. Oświęcim—Dziedzice posp. 2, osob. 6, towar. —. Dziedzice—Piotrowice posp. 4, osob. 6, twoar. 2. Trzebinia—Szczakowa pospo. 4, osob. 14, towar. 8. Szczakowa—Mysłowice psp. 2, osob. 6, towar. 9. Kraków—Tarnów posp. 4, osob. 14, towar. 6. Tarnów—Rzeszów posp. 4, osob. 4, towar. 4. Tarnów—Szczucin osob. 2, towar. —. Dębica—Rozwadów osob. 4, towar. 2. Tarnów—Stróże osob. 4. Stróże—Nowy Sącz osob. 4. Nowy Sącz—Muszna osob. 2. Muszyna—Orłów osob. 2. Muszyna—Krynica osob. 2. Stróże—Jasło osob. 6. Jasło—Nowy Zagórz osob. 8, towar. 6. Zagórzany—Gorlice osob. 9, towar. 2. Nowy Sącz—Chabówka osob. 3. Chabówka—Sucha osob. 2. Podgórze—Płaszów—Sucha osob. 4. Żywiec—Sucha osob. 2. Żywiec Zwardoń osob. 3, tow. 1. Chabówka—Zakopane osob. 4. Nowy Targ—Suchahora osob. 4. Sucha—Siersza wodna osob. 2. Dziedzice—Bielsko osob. 10, towar. 1. Bielsko—Żywiec osob. 6. Bielsko—Kalwarja osob. 4, towar. 2. Bielsko—Cieszyn osob. 6, towar. 2. Goleszów—Ustroń osob. 4. Rzeszów—Jasło osob. 4. Podgórze-Paszów—Oświęcim osob. 2. Chrzanów—Jaworzno osob. 4.

Rywalizacja między przemysłem polskim, czesko-słowackim i śląsko-niemieckim

Tak jak dawniej, tak i obecnie są miejscami zbytu dla wschodniego przemysłu tekstylnego poza krajami bałtyckiemi następujące kraje: Węgry, Rumunja, Jugosławja, Bułgarja, Turcja i t. d. — Wprawdzie stara się większość tych państw rozbudować przemysł tekstylny u siebie, dążenia te jednak realizują się bardzo powoli, tak, iż kraje te są zdane nadal na import tekstyljów z zagranicy. Czesko-słowacki przemysł tekstylny już od dawna usadowił się w większości tych krajów i dąży obecnie intenzywnie do tego, aby rynkiem zbytu dla siebie uczynić również kraje północne i południowe jak: Szwecję, Hiszpanję i t. d. W niektórych z tych ostatnio wymienionych krajów, występuje tekstylny przemysł czeski jako konkurent angielskiego przemysłu tekstylnego, dzieje się to zwłaszcza w Hiszpanji i Szwecji. Co do Turcji, to zapotrzebowanie tekstylji jest tam ogromne, co przemysł czesko-słowacki doskonale umie wyzyskać dla siebie. Polski przemysł tekstylny, który koncentruje się obecnie w Warszawie, Łodzi, Częstochowie, Sosnowcu, Bielsku-Białej, dąży energicznie do powiększenia swych zagranicznych rynków zbytu, co okazuje się tem konieczniejszem, że od dawien dawna już rynkiem zbytu polskiego przemysłu tekstylnego była przedewszystkiem zagranica. W Polsce bowiem zbywa się zaledwie 10 część tekstyljów krajowych, podczas gdy reszta zostaje eksportowana do innych krajów Europy, do Azji, a nawet do Ameryki. Zbyt tekstyljów polskich w Rosji nie powiększył się w ostatnich czasach szczególnie, gdy Rosja stara się coraz bardziej pokryć swe potrzeby w tekstyliach z własnych fabryk, które pragnie wszystkiemi siłami podnieść do poziomu europejskiego. Tylko niektóre specjalności łódzkiego przemysłu tekstylnego zostały w ostatnich miesiącach nieco żywiej eksportowane do niektórych okręgów rosyjskich. W ostatnich jednak czasach zainteresował się ponownie Petersburg i Niżnij Nowogród tekstyliami polskiemi. Starania polskiego przemysłu tekstylnego do uczynienia Chin i Persji rynkami zbytu naszych tekstylji nie miały dotąd większego sukcesu. Natomiast rozszerzyły się tekstylia polskie w Turcji nader znacznie. Co do bialskiego przemysłu tekstylnego to udało mu się utrzymać pozyskane przezeń rynki zbytu zagranicą, pomimo trudności finansowych i trudności w uzyskaniu surowców. Na ogół daje się zauważyć w naszym przemyśle tekstylnym znaczenie wielkiego przemysłu, podczas gdy mały przemysł zostaje coraz bardziej spychanym na drugi plan. Niemiecko-śląski przemysł tekstylny odgrywał zawsze wielkie znaczenie na zagranicznych rynkach zbytu. Niemiecko-śląskie towary tekstylne cieszą się nadal wielkiem powodzeniem na wschodzie, jakkolwiek stoją na drugiem miejscu dopiero po tekstyliach polskich i bałtyckich. Zagranicą rynek zbytu dla towarów tekstylnych z niemieckiego Śląska zmniejszył się obecnie, a to skutkiem braku zaufania zagranicy do niemieckiej zdolności wytwórczej.

Głównymi przeto konkurentami przemysłu tekstylnego w Europie Środkowej pozostają obecnie przedewszystkiem Polska i Czeho-Słowacja. Wątpliwem jest jednak, czy konkurencja ta długo jeszcze potrwa, o ile p. Kucharski będzie kontynuował swą uzdrawiającą politykę skarbową.

TELEGRAMY

Hoover przedstawicielem Ameryki w Komisji rzeczoznawców

Londyn, 2 listopada. Waszyngtoński korespondent „Timesa" donosi, że według obiegających tam pogłosek Hoover złoży prawdopodobnie urząd sekretarza handlu celem wstąpienia w charakterze przedstawiciela Ameryki do komisji rzeczoznawców. Ogólnie przypuszczają, że do komisji rzeczoznawców, mianowanych zostanie przynajmniej dwóch delegatów amerykańskich. Oczekują mianowania Morgana albo jednego ze wspólników jego domu bankowego.

Wydział rzeczoznawców będzie podróżował

Londyn, 2 listopada. Ogromną sensację wzbudziła tutaj wiadomość, iż wydział rzeczoznawców jak się zdaje z inicjatywy amerykańskiej nie będzie obradował ani w Paryżu ani w Berlinie, lecz przedsięweźmie podróż po różnych krajach europejskich w celu przekonania się ile w Europie znajduje się wartościowych własności niemieckich, które możnaby użyć jako zastaw na wielką reparację dla Niemiec. Angielscy rzeczoznawcy oceniają wartość własności niemieckich zagranicą na 5 miljardów marek w złocie, podczas gdy amerykańscy rzeczoznawcy obliczają ich wartość na 20 miljardów marek w złocie.

Rzym, 2 listopada. Włochy zgodziły się na propozycję rządu wielkobrytańskiego co do zaproszenia Stanów Zjednoczonych i powołania Komitetu rzeczoznawców do Londynu.

Komisja rzeczoznawców będzie fungowała w Berlinie

Londyn, 2 listopada. Dzienniki donoszą, że Poincare zgodził się, aby rzeczoznawcy przeprowadzili swoje badania w Berlinie.

Zniesienie stanu wyjątkowego w Saksonji

Berlin, 2 listopada. Komisarz państwowy dla Saksonji Dr. Heinze, powrócił wczoraj do Berlina i zdał sprawozdanie o położeniu w Saksonji kanclerzowi, poczem złożył swój urząd na ręce Stresemanna. Kanclerz zniósł wobec utworzenia się nowego rządu w Saksonji rozporządzenie o stanie wyjątkowym z dnia 29 październik[illegible]

Katastrofalny spadek marki w Berlinie

Berlin, 2 listopada. Ponowny katastrofalny spadek marki wywołuje w Berlinie przerażenie. Pożyczka złota, jedyny papier dewizowy, którym interesują się obecnie spekulanci, notowana była dzisiaj w porównaniu z wczorajszem notowaniem o 100% wyżej. Kurs jej podniósł się jeszcze bardziej dziś pod wieczór. W ciągu jednego dnia podskoczyła ona z 72 miliardów na 320 miliardów, co wywołało panikę na giełdzie, która stała się bezgraniczną z chwilą, gdy na targu pieniężnym, na który bank Rzeszy od dłuższego już czasu nie wpływał, dewaluacja przybrała katastrofalne rozmiary. Część pism berlińskich atakuje bezwzględność spekulantów dewizowych, którym przypisuje cała winę katastrofy marki. Pisma natomiast giełdowo-gospodarcze, oceniające położenie bardziej rzeczowo stwierdzają, że dzisiejsze wypadki musiały przyjść, ponieważ rząd nie potrafi się zdecydować albo na zaprowadzenie zupełnie wolnego handlu dewizami albo też zabronić go zupełnie. Pisma te domagają się wyjaśnienia sytuacji, gdyż koszta ponosi za wszystko społeczeństwo.

Podjęcie pracy w Zagłębiu Ruhry

Düsseldorf, 2 listopada. Między władzami sojuszniczemi a Kruppem podpisany został układ ostateczny w sprawie podjęcia pracy w kopalniach.

Krytyczna sytuacja polityczna w Grecji

Ateny, 2 listopada. Agencja ateńska donosi, że w posiedzeniu wielkiej rady, które trwało około 3 godzin, nie brał udziału Zaimis, Prezydent ministrów Gonatas oraz były minister Karapanos wygłosili mowy, poczem kierownik unji republikańskiej odczytał oświadczenie, w którem podkreślił konieczność zaniechania w obecnej chwili wszelkiej zmiany formy rządowej, któraby mogła wywołać wstrząśnienia w państwie. Zmiana taka byłaby tylko wtedy usprawiedliwiona, gdyby udział króla w ruchu powstańczym był udowodniony. — Prezydent ministrów odpowiedział, że udział taki nie jest udowodniony a on sam ma wrażenie, że król osobiście zachował się w tej sprawie zupełnie neutralnie. Kierownik partji Venizelosa Kaffandalos zwrócił uwagę na potrzebę unikania wszelkiej decyzji, któraby mogła krajowi szkodzić zagranicą. W tym samym sensie przemawiali kierownicy innych stronnictw politycznych między innemi także stronnictwa antivenizelistów.

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 2 listopada

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek dziś	31/X.
P. T. H. I—V em. . . .	210—215	185—193
„Impex"	7,4—7,6	7,3—7,7
„Pharma" (B. Jawornicki)	190—210	190—200
Bracia Rolniccy I em. . .	150	170—185
„Polski Glob"	22	18—22
C. Hartwig. Poznań . . .		
Żegluga Polska	46—50	35—44
Zieleniewski I—IV em. . .	7250—7700	6200—6650
Warsz. Parowozy I—III em.	170—185	155—160
H. Cegielski, Poznań I—IX	490—515	380—290
„Potęga" Tow. huty żel. .		
„Lemiesz"		
„Trzebinia" I—VI em. . .	280—315	270—280
„Pocisk"		
Automotor	135	100—105
Portland-Cem. Szczakowa		
Górka	6900—7200	5800—6400
Siersza	5100—5300	4800—5250
Tepege I—IV em.	2750—2900	2450—2750
Polska Nafta	145—155	[illegible]—140
Oikos	3000	[illegible]—2400
„Pokucie" Naft. S. A. I em.	295—240	29[illegible]

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek dziś	31/X.
Pezet		
Strug	300—305	
Syndykat Kosz., Kraków .	130—145	125—130
Tłuszcze Trzebinia		1300—1500
„Krakus" I—VI em. . . .	315—3[illegible]0	290—300
Porcelana Ćmielów . . .	430—450	375—425
Fabr. cukru w Chodorowie .	2300—2400	2050—2200
Elektr. Siersza I—IV em.	125—131	110—120
Zakłady przem. „Ryngraf"		
S. W. Niemojowski . . .	220—225	220
Fabr. kapel. w Myślenicach	120	
Bank Przemysłowy I-VIII	250—260	230—245
Bank Hipoteczny		380
Bank Małopolski	600	540—550
Ziemski Bank Kredyt. . .	60	55
Powszechny Bank Kredyt.		
Akc. Bank Związkowy I-IX		
Bank Komercjalny I—IV	45	45
Bank Kred. w Warszawie		
Bank Związ. Spółek Zarob.	900	560—620

Kraków, 2 listopada. Na rynku pieniężnym zaznaczyła się dalsza nieznaczna zresztą zniżka wysokocennych walut. i dewiz. W poinformowanych kołach tłómaczą zniżkę walut intenzywną interwencją P. K. K. P. na rynku pieniężnym.

W związku z pewnąstabilizacją walut na rynku efektów ujawniła się silna tendencja zwyżkowa. Wzmocnienie tendencji, które zazaczyło się już w terminie ultimo, dzisiaj przybrało wybitną formę i uwidoczniło się w stosunkowo bardzo silnem przesunięciu się kursów in plus.

Największą zwyżkę osiągnęły, jak zwykle przy rozpoczynających się hausach papiery ciężkie, zwłaszcza przemysłu metalowego, hutniczego i górniczego, a więc Zieleniewski, Cegielski, Siersza górnicza, Górka, Tepege i inne. Także akcje handlowe i bankowe dotrzymywały kroku zwyżce ciężkich papierów.

Na ogół panuje przekonanie, że najbliższe dni mogą na giełdzie efektów sprowadzić choćby tylkoprzybliżenie kursów papierów do parytetu walutowego.

WALUTY I DEWIZY W OBROTACH BANKOWYCH.

Waluty: Dolary 1,725.000—1,700.000. Korony czeskie 50.500.

Czeki: Nowy Jork 1,725.000—1,670.000. Szwajcarja 300.000—290.000. Wiedeń 23 i 1 czwarta. Praga 50.500.

AKCJE NA POGIEŁDZIE.

Gazy 14.500, Jaworzno drobne 14.100—14.300, grube 13.500, Len 335, Silesia 1950—2000, Chybi 2800—3200.

DZISIEJSZA GIEŁDA LWOWSKA.

Lwów, 2 listopada. **Kursa orjetacyjne w ciągu zebrania: Chodorów 2275, Górka 5500, Cegielski 465, Bank Przemysłowy 260, Gazy 15000—14000, Jaworzno 12000—12800, Len 330—315, Czechowice 130, Chybi 3100—3350.**

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 2 listopada. Giełda. Akcje. Cyfry w tysiącach. Bank dyskontowy Warszawa 280—2825, Bank handl. Warszawą 1375—1425, Bank dla handlu i przem. Warszawa 600—590—625, Bank kred. Warszawa 225—235, bank zjedn. ziem pols. 390, Bank przem. Lwów 300—265, Bank zachodni 1800—1900, Bank zw. sp. zarobk. 750—950, 900, Bank zw. ziemian 75—95, Cerata 67—75—90, Puls 200—165, Wildt 185—225—190, Cukier Warszawa 4300—3600—3850, Firley 300—340, Drzewny przemysł 100—110—105, Cegielski 510—560—530, Orthwein 150—190—185, Rudzki 1800, 1975, 1800, 1850, 1975, 1850, 1900 dr. 2150, 1900, 1975, Ursus 400—450—435, Parowozy 220—200—210, Zawiercie 220.000—240.000, Żegluga 40—43—42, Eelektryczność 2300—2350, Spirytus 1050—875—1000, Polska nafta 150—152 i pół, do 140, Lenartowicz 40—35, Siła i światło 340—370—350, Ćmielów 460—450—400, Norblin 500—1000—925, Belpol 30, Kabel 250—325—300, Pol. Loyd 50—60. PTE. 125—130—127. Unia 3000—3025. Sole potasowe 1800—2100. Kijewski 950—1025—1000. Czersk 53—560 III 375—350—350. Gosławice 1050—850—950. Michałów 570—525—540. Łazy 85—80. Węgiel 3775 — 3650 — 3700 — 3950 — 3750 — 3800, 4300 — 4450 — 4400 — 4200 — 4300 — 4350 — 4500. Lilpop 524—410—460. Ostrowiec 7100—7150—7600. Ron Zieliński 450—600—550 IV 450. Starachowice 2100—1800—1850. Pocisk 350—325—360. Zieleniewski 7400—9000—8000. Żyrardów 215000—265000—250000. Borkowski 240—265—250. Jabłkowscy 70—65—70. Polbal 65. Haberbusch 3500—3200—3330. Nobel 640—600—620 VI 600, 590. Pustelnik 375. Chodorów 2100—2250—2225. Spiess 500—475—530. West 225. Polski przem. naft. 400—380. Skóry 70—65. Zach. tow. przem. handl. 100. Fitzner Gamber 2400. Strem 9300. Klucze 375—390—370. Konopie 240—265. Tkanina 31—40. TPG. 2750. Mirkow 1000.

Warszawska giełda pieniężna

Warszawa, 2 listopada. Waluty: (w tysiącach): Dolary 1650—1665—1635. Frank złoty 316. Bony złote 235,5. Pożyczka złota 1350—1400—1375.

Czeki: Belgja 82500—83300, Londyn 7,325—7.400 Nowy Jork 1625—1650, Holandja 642, Praga 48,400 do 48,250, Paryż 97.500, Szwajcarja 294, Wiedeń 23.40.

Oficjalne komunikaty o sytuacji strajkowej

Warszawa, 2 listopada. Strajk pocztowy prawie w całem państwie można uważać za zakończony, jedynie na Górnym Śląsku, głównie zaś w Katowicach i w Królewskiej Hucie strajk trwa. W Poznaniu i w Bydgoszczy strajk zupełnie zlikwidowany. Dziś praca wszędzie odbywa się normalnie.

Warszawa, 2 listopada. Strajk kolejowy w całem państwie definitywnie wygasa. W dyrekcji krakowskiej, która dotychczas była głównem ogniskiem strajku, tendencja idzie ku lepszeniu, mianowicie kursuje obecnie 60% pociągów pospiesznych 50% osobowych i 12% towarowych. Strajk trwa głównie jeszcze w Oświęcimiu, gdzie wskutek propaagndy przybyłych agitatorów strajkuje 75% personalu. Pozatem sytuacja jest bez zmiany, to znaczy, ruch prawie noramlny w dyrekcji stanisławowskiej i lwowskiej. Strajku zupełnie już niema, w całym byłym zaborze pruskim i w dyrekcjach wileńskiej i radomskiej i w części dyrekcji warszawskiej, położonej na prawym brzegu Wi-

Wskaźnik drożyźniany
za pażdziernik w Krakowie 186%

Kraków, 2 listopada.

Na dzisiejszem posiedzeniu komisji parytetycznej ustalono wzrost drożyzny w październiku w porównaniu z ubiegłym miesiącem na 186%.

GIEŁDY ZAGRANICZNE

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 2 listopada. **Otwarcie giełdy. Berlin 0.02 miliarda. Holandja 218. Nowy York 361 i pół Londyn 25.17. Paryż 37.87 .Medjolan 25.22. Praga 16.45. Budapeszt 003.05. Bukareszt 2.70. Belgrad 6 64. Sofia 5.27. Warszawa 00003. Wiedeń 00079 i jedna czwarta. austr. korona stempl. 00079 i pół.**

Zurych, 2 listopada. Zamknięcie giełdy: Berlin —. —. —, Holandja 218¼, N. Jork 562, Londyn 25.14, Paryż 32.75, Medjolan 25.15, Bruksela —, Praga 16.45, Budapeszt 0.03,05, Bukareszt 2.70, Belgrad 6.57½, Sofja 5.27, Warszawa 0.0003, Wiedeń 0.0079¼ Austr. korona stemplowana 0.0079½.

Dzisiejsza giełda wiedeńska

Wiedeń, 2 listopada. (tel. wł.) Waluty: Marka polska 0.004.50—4.90, **marka niem.** 0017, **korony czeskie** 205 **franki szwajc.** 17520, **francuskie** 4085, **funty ang.** 315.200, **dolary** 70.560.

Dewizy Warszawa 445—495, **Berlin** 0021, **Praga** 2075, Zurych 12625, Paryż 4132, Nowy Jork 70.935, **Londyn** 317.000.

Giełda efektów: Zieleniewski 317.000, Fanto 4.370.000 **Karpaty galicyjskie** 539.900 **Galicja** 26,800.000 Schodnica 1,770.000 **Siersza** 206.000, **Lwów-Czerniowce** 360.000, **Kolej północna** 20.000.000, **Alpine Montan** 067.900 Huta **Poldi** 988.000.

EFEKTY POLSKIE NA GIEŁDZIE WIEDEŃSKIEJ.

Lwowskie browary 400.000. Bank Małopolski 23.950, Portland-cement. 1.650.000, Goleszów 1 mil. 490.000, Lumen 79.800, Silesia 84.000, Wraźnica 202.000—216.000.

Dzisiejsza giełda berlińska

Berlin, 2 listopada. N. Jork 319.200.000.000 Londyn 1.396,500.000.000, Paryż 18,354.000.000, Szwajcarja 54,663.000000, Praga 9,177.000,000, Wiedeń 4,388,000.000

Nowy Jork, 31 października. **Giełda pieniężna Kurs dzienny 4 i trzy czwarte prc. Przekaz na Londyn 448.75, przekaz na Londyn 60 dni 445.75, przekaz na Paryż 587, przekaz a Amsterdam 388, przekaz a Kopehagę 1714, przekaz na Pragę 29, przekaz na Berlin w płaceniu — 00000000007 w żądaniu 00000000008.**

Praga, 31 października. Dewizy: Amsterdam 1366 i trzy czwarte, Berlin 250 za 10 miljardów. Chrystiania 531, Kopenhaga 612 i pół, Zurych 626, Londyn 156, Nowy Jork 3470, Wiedeń 491, marki niemieckie 4 za 10 miljardów, marki polskie 22 za 1 miljon, Paryż 207 i pięć ósmych.

Paryż, 31 października. Weksle. Ameryka 1696 i pół, Belgja 85.50, Anglja 7611 i pół, Holandja 659 i trzy czwarte Włochy 76.30, Szwajcarja 302 i pół, Hiszpanja 226 i trzy czwarte, Bukareszt 825, Praga 4970, Sztokholm 447.75.

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie 7½)
Piątek popoł.: „Młynarz i jego córka";
wieczór: „Święty".

BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)
Piątek: „Pokojówka szuka miejsca". (Premjera).

OPERA i OPERETKA (początek o g. 7½)
Piątek: „Zamarłe oczy".

KRONIKA

W DNIU WCZORAJSZEGO ŚWIĘTA UMARŁYCH odwiedzały niezliczone tłumy cmentarz rakowicki, który wieczorem pięknie iluminowany przypominał wyglądem swoim dawne lata przedwojenne, kiedy to starano się groby zdobić i iluminować jak najozdobniej.

ZE SFER WOJSKOWYCH. Od paru dni bawi w naszem mieście zasłużony obrońca Śląska gen. Latinik.

POWRÓT DO ZDROWIA GEN. ZIELIŃSKIEGO. Jak się dowiadujemy, w stanie zdrowia gen. Zielińskiego, bohaterskiego wodza Legionów i jednego z najzasłużeńszych polskich generałów, o którego zasłabnięciu doniosły swojego czasu krakowskie dzienniki, nastąpiło znaczne polepszenie. Ponieważ gen. Zieliński cieszył się w naszem mieście ogromną sympatją i popularnością, wiadomość ta wywołała żywy i radosny oddźwięk w najszerszych sferach krakowskiego społeczeństwa.

BRATNIA POMOC AKADEMJI SZTUK PIĘKNYCH urządza urządza w sobotę dnia 3 listopada o godz. 10 rano w kościele Marjackim nabożeństwo żałobne za duszę swego ś. p. założyciela i pierwszego kuratora Jana Matejki. Tą żałobną manifestacją chce młodzież uczcić 30-stą rocznicę zgonu nieśmiertelnego artysty, reformatora szkoły sztuk pięknych, najtroskliwszego opiekuna i przyjaciela młodzieży artystycznej.

Komitet, urządzający ten żałobny obchód zwraca się tą drogą do obywatelstwa miasta Krakowa z gorącem wezwaniem do wzięcia w nim jak najliczniejszego udziału.

OGÓŁ MŁODZIEŻY UNIWERSYTECKIEJ A SSS. Dzisiaj o godz. 6 wieczorem w sali Kopernika (II p. gmach uniwersytetu) urządzi młodzież uniwersytecka ogólny wiec akademicki w sprawie swego stanowiska wobec akcji przeciwstrajkowej S. S. S.

SENSACJĄ KRAKOWA był w dniu wczorajszego święta duży autobus osobowy krakowskiej spółki tramwajowej, który kursował na linji Rynek gł. — cmentarz rakowicki. Autobus prezentuje się imponująco i życzyć sobie należy by Zarząd Spółki tramwajowej uruchomił wreszcie stałą linję autobusową, któraby się niewątpliwie znacznie przyczyniła do ożywienia i zeuropeizowania ruchu ulicznego naszego miasta.

PODCZAS WCZORAJSZEGO TŁUMNEGO ODWIEDZANIA GROBÓW na cmentarzu Rakowickim zabłąkało się w tłumie dwoje dzieci, które w towarzystwie matek udały się na cmentarz. Jedno z nich sześcioletnia Zosia S. nie straciwszy rezonu, udała się do dyżurnego policjanta i kazała się zaprowadzić do budki portjera, gdzie jej przezorna matka kazała czekać na wypadek zabłąkania. Drugie maleństwo, mimo usilnych poszukiwań, do tej pory odnalezione nie zostało.

WAGON SYPIALNY W POCIĄGACH WARSZAWA—GDAŃSK. Od 1 listopada br. wprowadzony został w obieg wagon sypialny pomiędzy Warszawą a Gdańskiem przez Toruń w pociągach osobowych nry 413 i 414 według następującej marszruty: Warszawa Gł. odjazd g. 6 m. 5 popoł.; Gdańsk przyj. g. 9 r., z powrotem Gdańsk odjazd g. 8 m. 30 wiecz., Warszawa przyjazd g. 10 m. 35 rano. Wagon ten po raz pierwszy wyjdzie z Warszawy 1 listopada, a z Gdańska 2 lstopada br.

Komunikaty teatralne i koncertowe

PREMJERA W „BAGATELI“. Dowcipna komedja Sachy Guitry „Pokojówka szuka miejsca“ wchodzi dzisiaj na repertuar „Bagateli“.

Główne role objęli: pp. Skalska, Wernicz, Wesołowski.

Interesującym i atrakcyjnym eksperymentem będzie niezawodnie **film wyświetlony na scenie,** stanowiący rozwiązanie akcji.

Na filmie tym ujrzymy artystów teatru „Bagatela“ w szalonym pościgu samochodów, a oprócz nich tłumy publiczności krakowskiej, która gromadziła się w różnych punktach miasta, gdzie dokonywano zdjęć.

„Pokojówka szuka miejsca“ powtórzoną będzie w sobotę 3 bm. w niedzielę 4 bm., w poniedziałek 5 bm. i we wtorek 6 bm.

„ŚWIĘTY“ Ludwika Morstina zdobył na wczorajszej premjerze sukces dzięki świetnej inscenizacji reż. Piekarskiego i znakomitej grze artystów. „Święty“ grany będzie kilka razy z rzędu. Niebawem po premierze polskiej odbędzie się przedstawienie tego dzieła w języku włoskim w przekładzie młodego poety A. Palmieri.

W próbach (Nauczycielka) D. Nicodemi'ego, oraz (Sen nocy letniej) Szekspira.

„MŁYNARZ I JEGO CÓRKA“ S. RAUPACHA. — Dzisiaj i jutro popoł. wznawia teatr. jak corocznie, w okresie Zaduszek dramat ludowy pod tyt. „Młynarz i jego córka“ tak chętnie oglądany przez najszersze warstwy publiczności. Ze względu na zapowiedziany zjazd gości z prowincji „Młynarz“ powtórzony będzie jeszcze jeden raz tylko w niedzielę. 4 listopada. Jako przeznaczony dla sfer mniej zamożnych grany będzie po **cenach zniżonych.**

ZE SPORTU

Szwecja — Polska 2:2 (1:1)

Piękne były zawody. Wiosenna pogoda, na zieloną murawę wybiega jedynastu Szwedów w barwnych koszulkach a za nimi nasi! Muzyka, kwiaty, owacje i rozpoczęła się walka 10 tysięcy przeciw jedynastce. Bo wczoraj rzeczywiście, wszyscy zgromadzeni w parku Cracovii brali udział w grze. Dawno nie widziałem tak wzorowo zachowujących się tłumów jak wczoraj, nie było słychać słów nieuzasadnionej krytyki ani narzekań, wszyscy parli do jednego — do zwycięstwa! I zdobyliśmy sukces duży. Szwedzi okazali, że grać umieją, pierwsza połowa gry do nich należała.

Nie będę opisywał dokładnego przebiegu zawodów, gra przez cały czas prowadzona była w szalonem tempie, mimo, de obie strony grały przeważnie systemem jednego obrońcy. Do pauzy Szwedzi mają widoczną przewagę, atak ich pracuje znacznie lepiej od naszego, piłkę podają błyskawicznie, bez stoppingu i precyzyjnie. Obrona i pomoc Polski jest ustawicznie w grze i niedopuszcza przeciwnika do strzału, kilkakrotnie broni brawurowo p. Styczeń, albo rzuca się w wir walki p. Popiel i wyrywa piłkę z zamętu.

Po pauzie obraz gry zmienia się zupełnie na korzyść Polski. Atak nasz lepiej zgrany odciąża pomoc i obronę, zachęcany okrzykami publiczności w błyskawicznych pociągnięciach podsuwa się raz poraz pod bramkę gości, teraz i pomoc zaczyna grę dla ataku, p. Cikowski jest najlepszym na boisku, rozdziela świetnie piłki, Szwedzi z trudem się bronią i utrzymują do końca wynik nierozstrzygnięty.

Drużyna szwedzka to jedynastu lekko-atletów, dobrze grających w piłkę. W ataku mają bardzo szybkie skrzydła i b. dobrego środkowego i prawego łącznika, w pomocy wybijał się na pierwszy plan środkowy pomocnik p. Möller świetnie grający dla napadu, z obrońców znacznie lepszy był prawy p. Lund, który tworzył trudną do przebycia zaporę, bramkarz pewny i zwinny. W naszej drużynie było tylko jedno miejsce słabo obsadzone — środek napadu. P. Reyman był stanowczo za wolny. Reszta ataku pracowała w drugiej połowie bez zarzutu.

Na pierwszy plan wybijał się p. Staliński, świetny przebojowiec i strzelec. P. Bacz technicznie najlepszy oddał kilka niebezpiecznych strzałów, p. Müller późno się rozegrał, ale wtedy pokazał, że grać na skrzydle umie, p. Kuchar znacznie lepiej czuł się w środku aniżeli na skrzydle.

W pomocy nadspodziewanie dobrze spisał się p. Styczeń. Defenzywnie był on b. pożyteczny, p. Synowiec przez swoje taktyczne posunięcia ciągle wspomagał atak piłkami. P. Cikowski, jak już wspomniałem, był szczególnie w drugiej połowie najlepszym na boisku. Gra jego była klasyczna tak w obronie jak i w ofenzywie, z każdej sytuacji umiał on wydobyć piłkę i błyskawicznie oddać najlepiej ustawionemu napastnikowi.

Dla trójki obrony nie mam słów uznania. W pierwszej połowie gry była nasza obrona i bramkarz pod ciągłym naciskiem przeciwnika i walczyła z niezwykłem poświęceniem i zaparciem, — p. Fryc grał ostro, a przytem taktycznie świetnie, Popiel w bramce walczył w całem tego słowa znaczeniu.

Ze statystyki: pierwszą bramkę strzela z podania p. Reymana, p. Staliński w 2 min. Szwedzi wyrównują w 15 min. strzałem prawego łącznika z bardzo trudnej pozycji. W 3 min. po pauzie z centry Müllera wpada poraz drugi piłka w siatkę Szwedów, w 30 min. po cornerze, ładnie strzeloną piłkę głową, chwyta Popiel, piłka jednak wysuwa mu się z rąk i wpada do bramki. Rzutów z roku 4:2 na korzyść Polski.

Sędzia główny p. Vertesz z Budapesztu, sędziowie linjowi pp. Rząsa i Ziemiański. Organizacja całej impresy, którą kierował niezmordowany honorowy sekretarz P. Z. P. N. p. Obrubański, wzorowa. Magistrat, który setki miljonów zabiera organizacjom sportowym nie raczył uporządkować pełnej dziur drogi dojazdowej do parku Cracovii, a także nie było ani jednego policjanta, któryby kierował ruchem kołowym i pieszych, zdążających tłumnie na zawody.

CZESI STWIERDZAJĄ PRZEWAGĘ NASZEJ DRUŻYNY NAD SZWEDZKĄ.

Morawska-Ostrawa, 2 listopada. „Morgenzeitung“ opisując szeroko zawody polsko-szwedzkie dodaje, iż Polacy mieli zwłaszcza w drugiej części zawodów wyraźną przewagę nad Szwedami. Zresztą obie drużyny były sobie równorzędne.

ZE SPORTU ZAGRANICZNEGO.

Praga, 2 listopada. Sparta pragska—Teplitzer Fussbal Klub 3:0.

Wiedeń, 1 listopada. Slavia—Rapid 5:1. Zawodom przypatrywało się 30.000 widzów. W Rapidzie zawiódł bramkarz w zupełności. Gra Rapidu była słabą.

Sportclub—Rudolfshügel 2:1. Hakoah—Criketer 4:1. Hertha—Admira 2:0.

Paryż, 2 listopada. Zawody piłki nożnej między reprezentacyjnemi drużynami Paryża i Londynu zakończyły się zwycięstwem drużyny Paryża w stosunku 3:1.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Waloryzacja

Z fachowej strony otrzymujemy w sprawie waloryzacji podatków następujące uwagi:

Projektowana przez p. ministra skarbu waloryzacja podatków budzi popłoch w społeczeństwie. Godzi ostatecznym sztychem w te mizerne szczątki zaufania, które jeszcze posiada marka, jako pieniądz kasowy tj. uznawany przez państwo. Gdy waloryzacja zerwie z niej ten ostatni listek figowy, nastąpi jawny uwiąd naszego życia gospodarczego. Równemi nogami skoczymy samochcąc w bałagan' sowiecki, czy niemiecką anarchię. Rozpęta się karkołomny galop waloryzacyjny w każdej dziedzinie obrotów gospodarczych. Od rządu począwszy, wszystko, co żyje, zacznie waloryzować, starając się wyprzedzić własny swój cień. W atmosferze powszechnej waloryzacji będzie się oczywista i sam cień waloryzował tj. wydłużał w nieskończoność. Obłędny wyścig. Waloryzacja strąca markę w przepaść, by ją następnie w spadku dogonić. Czyż nie lepiej i czyż nie prościej zatrzymać markę na krawędzią? Stabilizować. Okaże się wówczas waloryzacja zbędną, a życie nasze uzyska stały punkt ciężkości, dookoła którego mogłoby statecznie i spokojnie toczyć swe drogi gospodarcze.

Należy te uwagi wypowiedzieć tem rychlej, że podobno opór sejmowy przeciw projektom waloryzacyjnym p. ministra słabnie. Niechżeż oponenci nabiorą przekonania, że z nimi są wszyscy, rozumiejący nielogiczność takiej waloryzacji, której kamieniem węgielnym jest deprecjacja przez waloryzanta tj. rząd rozmyślnie wywoływana. Historja ta tylko dlatego nie mieści się jeszcze wśród bajek o Abderze, że dopiero po bliższem jej obejrzeniu przypomina się ów klasyczny dół, który wyrównało się ziemią, wziętą z dwa razy głębszej dziury. Z. T.

USTALENIE NAJWYŻSZEJ STAWKI PRZEKAZÓW CZEKOWYCH POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI. Rozporządzeniem Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 13 października 1923 r. ustalono najwyższą stawkę przekazów czekowych P. K. O. na 20 miljonów mkp., o ile przekazy czekowe mają być wypłacone w urzędach pocztowych, uczestniczących w obrocie żyrowym P. K. O. z Oddziałami Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Najwyższa stawka przekazów czekowych P. K. O., które mają być wypłacone we wszystkich innych urzędach i agencjach pocztowych wynosi 10 miljonów mkp.

SEKCJA WYTWÓRNI LUSTER W ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW. W dniu 30 ub. m. została utworzoną w związku przemysłowców sekcja wytwórni luster. W najbliższym czasie odbędą się wybory do wydziału sekcji.

WYKLUCZENIE MARKI NIEMIECKIEJ Z OBROTU NA GÓRNYM ŚLĄSKU. Z dniem 1 listopada br. przestała marka niemiecka być prawnym środkiem płatniczym na terenie polskiego Górnego Śląska i podlegać będzie wszystkim przepisom obowiązującym dla walut zagranicznych.

W sprawie zobowiązań w markach niemieckich wydano osobne przepisy.

ZAŁATWIENIE ZATARGU W FABRYCE FRANKA W SKAWINIE. W związku przemysłowców został zawartym układ z robotnikami Fabryki Franka w Skawinie. 1) Fabryka wypłaci robotnikom jednorazową dwutygodniówkę, odpowiadającą 96 godzinom pracy wedle zarobków, jakie miały miejsce we fabryce w czasie od 15 do 20 października, a to na skutek zanulowania dotychczasowych umów i zawarcie nowej umowy. Od 1 listopada br. zastosowanym będzie do płac robotniczych tylko miesięczny parytet krakowski. 2) Dyrekcja fabryki podwyższa deputat węglowy na okres zimowy tj. od 1 października 1923 do 31 marca 1924 na 800 kg kwartalnie dla żonatych, a 400 kg dla wolnych. Robotnice dostają tylko 400 kg.

ORGANIZACJE ROBOTNIKÓW POLSKICH WE FRANCJI. W tych dniach rozwiązana została generalna komisja robotników polskich we Francji. Na jej miejsce powstał Zw. robotników polskich we Francji, do którego wejdą jako filje Zw. komisji generalnej. Nowopowstały związek domaga się, aby konwencja polsko-francuska uznała oficjalnie jego istnienie.

O PRZYWÓZ KOSMETYKÓW. Wobec coraz częstszego napływu próśb o pozwolenie na przywóz niewielkich ilości kosmetyków, uchwalono na ostatniem posiedzeniu zmniejszonego kompletu główn. urzędu przywozu i wywozu, ażeby wszystkie sprawy tyczące się przywozu kosmetyków z krajów posiadających odnośne umowy handlowe z Polską posyłać według kompetencji do depart. handlowego M. P. i H. Chodzi bowiem o wydawanie zezwoleń na poczet istniejących kontyngentów, pozostających w dyspozycji M. P. i H. w celu prowadzenia ewidencji tych kontyngentów przez depart. handlowy. Dotychczas o przywozie kosmetyków decydowało kollegjum przy gł. urz. przyw. i wywozu.

SOWIETY CZYNIĄ ZAGRANICZNE ZAKUPY. W ostatnich czasach niemiecka handlowa misja w Moskwie otrzymała od rządu sowieckiego wielkie zamówienia handlowe z długoterminowym kredytem. Na tej podstawie została zawarta umowa z niemiecko-holenderskim koncernem handlowym na dostawę 50.000 kg chininy. Równocześnie sowiety zamówiły w Anglji i Czechosłowacji urządzenia do elektryfikacji. Anglja sowietom kredytu nie dała.

PODJĘCIE AMERYKAŃSKO-ROSYJSKICH STOSUNKÓW GOSPODARCZYCH. Uniwersal Telegraph Agency donosi, iż amerykańscy fabrykanci i eksporterzy utworzyli wydział mający na celu podjęcie handlowych stosunków z Rosją. Na czele tego wydziału stoi były burmistrz Cincinati Henry Hunt. Reprezentacyjne zawody i związki handlowe będą współdziałały z powyższym wydziałem.

Wydział ten bada również możliwości zabezpieczeń kredytowych przynajmniej dla części amerykańskiego transportu towarów do Rosji.

BRAZYLIJSKI MINISTER ROLNICTWA O KOLONJACH POLSKICH. Brazylijski minister rolnictwa, dr Miguel Calmon w wywiadzie, udzielonym miejscowemu dziennikowi kurytybskiemu „O Dia" świadczył, że Polacy w Paranie dzięki olbrzymiej aktywności, ruchliwości i oddaniu się całkowitemu pracy w dziedzinie rolnictwa, są pionierami cywilizacji tego stanu.

PODKARPACKA RUŚ ZAMAWIA POLSKICH RĘBACZY. Właściciele podkarpackiego przemysłu drzewnego noszą się z zamiarem sprowadzenia 2.000 rębaczy z Małopolski na Ruś Podkarpacką.

PODWYŻKA WĘGIERSKIEJ TARYFY KOLEJOWEJ. Z dniem 1 listopada ma zostać na Węgrzech podniesioną osobowa taryfa kolejowa o 60 prc.

KALENDARZYK GIEŁDOWY

DOPUSZCZENIE NOWYCH AKCYJ NA GIEŁDĘ WARSZAWSKĄ

Na mocy decyzji z 10 kwietnia 1923 Rada Giełdy Pieniężnej w Warszawie postanowiła dopuścić do obrót giełdowych akcje I—V emisji Spółki akcyjnej **„Oikos" Związkowe Zakłady Przemysłu i Budownictwa Drzewnego.**

Zakłady Mechaniczne i Odlewnia Rohn, Zieliński i S-ka, Spółka Akcyjna w Warszawie — o 200.000.000 Mkp. czyli do 500.000.000 Mkp. przez V emisję 400.000 sztuk nowych akcyj.

Towarzystwo Akcyjne „Homosan" w Kostrzynie — o 148.000.000 Mkp. czyli do 185.000.000 Mkp. przez wydanie nowych akcyj.

ZATWIERDZENIE NOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH.

Towarzystwo Materjałów Budowlanych „Cersz" Spółka akcyjna z siedzibą **w Warszawie** — o kapitale zakładowym 200.000.000 Mkp.

„Tretorn" Spółka Akcyjna dla Handlu Helsingborskiemi Wyrobami Gumowemi z siedzibą w Warszawie — o kapitale zakładowym 1.000.000.000 Mkp.

„Huta Szklana" J. W. Sawicki w Warszawie, Spółka akcyjna z siedzibą **w Warszawie** — o kapitale zakładowym 500.000.000 Mkp.

PODWYŻSZENIA KAPITAŁU AKCYJNEGO

Towarzystwo akcyjne dla Wyrobu Zapałek „Silesia" w Czechowicach — o 60.000.000 Mkp. czyli do 100.000.000 Mkp. przez V emisję 150 tys. sztuk nowych akcyj.

Wileński Dom Towarowo-Przemysłowy Bracia Jabłkowscy, Spółka akcyjna w Wilnie — o 750.000.000 Mkp. czyli do 1.500.000.000 Mkp. przez IV emisję 1.500.000 sztuk nowych akcyj.

Włocławska Fabryka Lokomobil i Młocarń Parowych Spółka Akcyjna w Włocławku — o 1.000.000.000 Mkp. czyli do 1.400.000.000 Mkp. przez II emisję 50.000 sztuk nowych akcyj.

Bank Budowlany S. A. — o 60.000.000 Mkp. czyli do 120.000.000 Mkp. przez III emisję 60.000 sztuk nowych akcyj.

Spółka Akcyjna „Kraj" Fabryka Maszyn i Narzędzi Rolniczych dawniej Alfred Vaedtke w Kutnie — o 150.000.000 Mkp. czyli do 300.000.000 Mk. przez VI emisję 150.000 sztuk nowych akcyj.

Warszawski Bank Stołeczny S. A. w Warszawie o 2.500.000.000 Mkp. czyli do 3.000.000.000 Mkp. przez 2.000.000 sztuk nowych akcyj.

ROZMAITOŚCI

ODBUDOWA TOKIO. Burmistrz miasta Tokio zwrócił się do prefekta miasta Rio de Janeiro z prośbą o przysłanie mu planów stolicy brazylijskiej, która ma służyć za wzór do odbudowy Tokio.

CO JEST PRZYCZYNĄ NIEBIESKIEGO KOLORU NIEBA. Tingh angielski George F. Sleggs twierdzi, iż obecnie objaśnia się przyczynę niebieskiego koloru nieba zapomocą tak zwanej „rozsypki" światła. Pod wpływem światła słonecznego wydają molekuły powietrza oraz inne cząsteczki, jako pyłki, własne światło. Fizycy wykazali, że gdy cząsteczki w pewnym medjum, przez które przechodzi światło, są bardzo małymi, to światło, co wówczas powstaje, wykazuje krótką długość fali, to znaczy, należy do niebieskiego końca spektrum. Da się to zauważyć naprzykład przy paleniu cygara. Dym, który z końca cygara lub papierosa podnosi się, jest niebieski, gdyż cząstki dymu są bardzo małe. Jeśli dym jest wydmuchiwanym z ust, to wówczas cząstki dymu są skłębione i większe, tak iż zwykle wydają się białe. Chmury z dymu, które pochodzą z naszego cygara, stoją więc w pewnym prawnym związku z niebieskim niebem.

MORD, DOKONANY POD WPŁYWEM HYPNOZY. Z Nowego Jorku donoszą, iż w Marshfield w stanie Oregon został niedawno aresztowanym znany astronom Artur Covell pod zarzutem spowodowania morderstwa, dokonanego na osobie bratowej Covella, przez syna tejże, 16-letniego Altona. Ze śledztwa wynika, iż Covell wyzyskał swój wpływ hipnoyczny, jaki wywierał na Altonie w celu zmuszenia go do wykonania morderstwa. Astronom, który był od dłuższego już czasu sparaliżowanym i nie opuszczał łóżka, mieszkał w domu brata swego, doktora, gdzie był pielęgnowany z poświęceniem przez bratową. W duszy nieszczęśliwego zrodziła się jednakowoż zamiast wdzięczności, dzika nienawiść do swej zdrowej pielęgniarki, nie mogąc sam z powodu słabości swej dokonać niecnego czynu, zahypnotyzował Corell swego bratanka Altona i nakazał mu zamordować matkę. Mordercą jest obecnie zrozpaczony i bliski szaleństwa. Fakt ów jednakże stwierdzały wbrew twierdzeniu dotychczasowym nauki, iż pod wpływem hypnozy można przymusić zahypnotyzowanego do dokonania morderstwa na osobach nawet najbliższych mu.

Jak żyje obecnie ekscesarzowa Zyta

Jedna z pośród wybitnych osobistości otoczenia excesarzowej Zyty, która bawiła niedawno temu we Wiedniu, opowiada następujący szereg ciekawych szczegółów z życia obecnego ex-cesarzowej i jej dzieci.

W zimie bieżącego roku musiała eks-cesarzowa opuścić zamieszkiwaną przez nią dotychczas willę w Lequieto, gdyż właściciel powyższej willi zażądał jej zwrotu i przenieść się do jednego z pensjonatów w San Sebastjan.

Wiadomość o opuszczeniu przez rodzinę cesarską Lequieto zmartwiła ogromnie tamtejszą ludność baskijską, która przywiązała się ogromnie do osoby eks-cesarzowej. — Czterdziestu przeto z pośród tamtejszych magnatów złączyoł się i zakupiło dla eks-cesarzowej odnajmywaną poprzednio willę, która zupełnie odrestaurowano i w której komnatach urządzono w celu przysporzenia eks-cesarzowej niespodzianki dwa salony: jeden czarno-żółty, drugi czerwono-biało-zielony. Przy okazji zaznaczyć należy, iż miasteczko Lequitio służyło już oddawna za schronisko dla pozbawionych tronu książąt. W r. 1869 przebywała tam królowa Izabella i syn jej późniejszy Alfons XII. W latach ośmiedziesiątych pretendent do tronu hiszpańskiego Don Carlos, który zamieszkiwał willę, należącą obecnie do eks-cesarzowej Zyty. Rodzina eks-cesarza Karola prowadzi życie bardzo skromne. Nie cierpi wprawdzie skrajnej nędzy, odczuwać się jednak daje wielki brak środków nawet koniecznych do życia. Charakterystycznem jest, iż najstarszy syn eks-cesarzowej arcyksiążę Otto posiada zaledwie dwie pary spodni, lepszą parę, którą ubiera w razie wizyty i gorszą, którą nosi codziennie. Młody arcyksiążę jest zresztą zdrów, silnie fizycznie rozwinięty i bardzo dobrze wychowany. Młodsze dzieci są słabszej konstrukcji fizycznej. Eks-cesarzowa interesuje się ogromnie polityką, jednakże powstrzymuje się od wszelkiej agitacji politycznej o co prosił ją usilnie król hiszpański, który obawia się, by na tym tle on sam nie popadł w jakiś konflikt polityczny. Szczególnie serdeczne są stosunki między eks-cesarzową a hiszpańską królową matką, która dostarczyła całej rodzinie cesarskiej na bieżącą zimę ciepłych kołder i okryć, gdyż ubiegłej zimy marzli ogromnie. Magnaci baskijscy tymczasem wystawiają na swój koszt centralne ogrzewanie w willi, by zabezpieczyć rodzinę eks-cesarza od chłodu.

Krakowska Spółka Tramwajowa

—o—

Z dniem 3 listopada 1923 wchodzi w życie następująca

Nowa taryfa tramwajowa:

1) Bilet jednorazowej jazdy dla dorosłych łącznie z podatkiem gminnym mkp. 20.000.

2) Bilet jednorazowej jazdy dla dzieci poniżej lat dziesięciu i młodzieży szkolnej 5.000.

3) Bilet jednorazowej jazdy dla robotników, urzędników państwowych, oficerów (na legitymacje) i żołnierzy (bez legitymacji) wraz z podatkiem gminnym 15.000.

4) Karta miesięczna łącznie z podatkiem gminnym 2.000.000 Mkp.

5) Należytość za przewiezienie pakunku 20.000.

W przedwstępnej sprzedaży wydawane będą bilety normalne dla dorosłych w bloczkach po 50 sztuk z opustem 10 procentowym tj. w cenie po mkp. 900.000 za bloczek.

Posiadacze bloczków zakupionych przed ogłoszeniem niniejszej taryfy, winni w myśl § 3 regulaminu jazdy dopłacić różnicę ceny kupna za nieużyte jeszcze bilety.

Wymieniona wyżej dopłata musi być uskutecznioną w Dyrekcji Tramwaju do dnia 5 listopada 1923 r. włącznie za złożeniem odnośnych biletów, które będą odpowiednio przestemplowane.

Do dnia 5 listopada 1923 r. włącznie bilety te zachowują swą ważność.

W niedzielę 4 listopada br. będzie biuro tramwajowe dla przyjmowania dopłaty otwarte.

Posiadacze bloczków, którzyby dopłaty nie chcieli uiścić, mogą do dnia 5 listopada br. włącznie otrzymać zwrot pieniędzy za bilety nieużyte, **a to pod rygorem utraty prawa żądania zwrotu zapłaconych kwot, tudzież prawa uiszczenia dopłaty.**

Kraków, dnia 31 października 1923.

Dyrekcja Tramwaju.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Feliks Jabłoński.

Z Drukarni Ludowej w Krakowie.